

Van der Walt, B J 1989 — Oor gode en mense: 'n Christelike Godsdienfilosofie

Potchefstroom: Departement Sentrale Publikasies, PU vir CHO. iv+349 bladsye.
R15,00

Resensent: Prof P J van der Merwe

Volgens die skrywer is die bedoeling met hierdie boek om as leesboek te dien vir voorgraadse Bybelkundestudente en voornemende teologiese studente. Dit is afgestem op die behoeftes van 'n kursus in Godsdienfilosofie wat as deel van Filosofie aangebied word.

Die inhoudsopgawe laat 'n wye en uiteenlopende spektrum van temas blyk:

Inleiding (6 pp).

Strominge in die Godsdienfilosofie en wetenskappe wat religie bestudeer (5pp).

Funksionalistiese beskouinge oor die oorsprong van religie (6 pp).

Religie: die woord en basiese karaktertrekke (6 pp).

Enkele Bybels-Reformatoriese standpunte oor wat religie is (34 pp).

Halfhartige Christendom: die tweeterreineleer van natuur en bo-natuur (14 pp).

God se openbaring (23 pp).

God se teenwoordigheid (6 pp).

Goddelike soewereiniteit en menslike verantwoordelikheid (23 pp).

Om mens te wees: gawe en opgawe (30 pp).

Religie en samelewing (27 pp).

- Godsbewyse en teodisee: is dit nodig en moontlik? (9 pp)
- Grensgesprekke tussen teologie en filosofie: wie is baas en wie klaas? (14 pp)
- Religieuse taal: sinvol of sinloos? (8 pp)
- Die ontmoeting tussen die evangelie en tradisionele Afrikareligie (21 pp).
- Bybelse perspektiewe op die verskynsel van 'ongeloof' (30 pp).
- Filosofiese kritiek op die Christendom (11 pp).
- Hedendaagse (af)gode (30 pp).
- Om in U lig te wandel, lewensbly (23 pp).

Uit die aard van die werk se bedoeling is daar nie 'n sentrale tese of vraagstelling nie. Die naaste wat daaraan gekom word, is die begeerte om 'n inleidende lees-/handboek op die terrein van Godsdienstilosofie te wees. 'n Bepaalde begrip van Godsdienstilosofie vorm die uitgangspunt wat op sy beurt teruggaan op 'n eie metodebenadering, asook beskouing van godsdienstilosofie.

Die Godsdienstilosofie waarom dit gaan, is veronderstel om deel van Filosofie te wees, maar in ooreenstemming met die Christelike-wetenskapsideaal kon dit net so wel deel van Teologie gewees het. Die werkswyse word deur 'n teologies-normatiewe denke gekenmerk.

Godsdienstilosofie word soos volg beskryf en onderskei: 'Religie is omvattende, godsdienstilosofie is spesifieke diens aan God (of gode); religie is indirekte, godsdienstilosofie is direkte Godsdienstilosofie (of afgodsdienstilosofie)' (bl 5). Hoe religie van geloof onderskei moet word, is nie goed duidelik nie. Dit word selfs nie duidelik wanneer oor Barth se religiebegrip gehandel word nie.

Van Barth gepraat, J M Vlijm se proefskrif oor die religiebegrip van K Barth word ruim aangehaal as 'n voorbeeld van 'n Bybels-Reformatoriese standpunt oor religie, maar sonder om duidelik te maak dat dit eintlik Barth is wat aan die woord is.

Wanneer oor die wetenskappe gehandel word wat religie bestudeer, word geen poging aangewend om resente gesag aan te haal of selfs die dissiplines wat betrokke is, korrek te identifiseer nie. Godsdienstilosofiegeskiedenis en godsdienstilosofiefenomenologie word via die fenomenologiese metode aan mekaar gelyk gestel. Later word apart na 'vergelykende godsdienstilosofiewetenskap' verwys.

Hoewel die boek 'n leesboek genoem word, is dit nader aan 'n handboek. Die wyse waarop temas geselekteer en aangebied word, maak dit duidelik. Soos uit die inhoudsopgawe afgelei kan word, word egter baie temas en materiaal gedek — dalk te veel. Temas word raketings en oppervlakkig aangesny. Uit 'n onderriggoepunt is dit moeilik om te verstaan watter waarde so 'n kursoriese kennisname van ingewikkelde sake vir die student kan inhou.

Wat die formele betref, openbaar die boek ook heelwat gebreke. Dit bevat byvoorbeeld nie 'n outeursindeks of literatuurlyst nie, ofskoon daar in die teks heelwat literatuurverwysings voorkom. Hierdie gebrek word deur die skrywer gewyrt aan koste-oorwegings. Die literatuurverwysings in die teks gee nie altyd die jaar van publikasie weer nie, wat dit moeilik maak om te bepaal hoe resente materiaal is. Dit wil egter voorkom of heelwat ouerige of selfs verouderde literatuur aangehaal word.

Dit is ook moeilik om agter te kom hoe die verwysingsstelsel werk, aangesien dit nie konsekwent aangewend word nie.

'n Minimum foute is in die teks agtergekom en die boek is netjies afgewerk.

Boekbesprekings / Book Review

In die geheel gesien openbaar die boek te veel gebreke om aanbeel te kan word. Die skrywer suggereer dat die werk eintlik nog in ontwikkeling verkeer. 'n Mens staan daarom verbaas dat dit reeds in publikasie verskyn.
